

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 03-13-394/23
Р: 013-05; 04-05/23

ИЗВЈЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
на дан 31. 12. 2022. године
Јавног предузећа „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ

Брчко, јула 2023. године

САДРЖАЈ

I. НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ.....	3
1 МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА.....	3
2 МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ.....	4
II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ	7
III. ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ.....	8
РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА.....	8
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА.....	24
1. УВОД.....	24
2. ОПШТИ ДИО.....	24
3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ.....	25
4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ	25
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	32
5.1. Руководство и систем интерних контрола.....	32
5.2. Усклађеност са законским прописима	33
5.3. Планирање и извјештавање	34
6. ПРЕЗЕНТАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА.....	36
6.1. Биланс стања на дан 31. 12. 2022. године	36
6.1.1 Стална средства	36
6.1.2 Текућа средства.....	38
6.1.3 Капитал	42
6.1.4 Дугорочна резервисања.....	42
6.1.5 Дугорочне обавезе.....	43
6.1.6 Краткорочне обавезе	43
6.1.7 Остала пасивна временска разграничења.....	46
6.1.8 Ванбилансна евиденција.....	47
6.2 Биланс успјеха за период 1. 1 – 31. 12. 2022. године	48
6.2.1 Приходи.....	48
6.2.2 Расходи	49
6.3. Извјештај о токовима готовине за период од 1. 1. до 31. 12. 2022. године.....	53
7 ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	53
8 ПОПИС СРЕДСТАВА	54
9. КОМЕНТАР.....	55

МЕНАЏМЕНТУ Јавног предузећа „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ

Н/Р директора

I. НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

1 МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланса стања, биланса успјеха, извјештаја о промјенама у капиталу и извјештаја о новчаним токовима) Јавног предузећа “Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (у даљем тексту: Предузеће), на дан 31. децембра 2022. године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Предузећа је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ, Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Ова одговорност подразумијева: креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе усљед преваре и грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу спроведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 18/18 и 15/22) и INTOSAI Оквиром професионалних објава¹. Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI) налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

¹ Одлука о објави Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), „Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 9/23). INTOSAI Оквир професионалних објава (енгл. IFPP) чини три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о износивама и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на процјени ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, ради одабира ревизиони поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјене опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање и функцију система интерних контрола. Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

Предузеће није на дан билансирања у довољној мјери извршило процјену наплативости потраживања. Потраживања од купаца исказана у финансијским извјештајима на дан 31. 12. 2022. године, прецијењена су за износ спорних – ненаплативих потраживања као и резултат пословања у истом износу, што није у складу са одредбама Правилника о рачуноводственим политикама у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (детаљније у тачки 6.1.2).

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у претходним тачкама, финансијски извјештаји, по свим битним питањима, приказују истинито и објективно стање имовине, капитала и обавеза на дан 31. децембра 2022. године, резултат пословања Јавног предузећа “Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

2 МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Предузећа, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Предузеће руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за израду и фер презентацију финансијских извјештаја руководство Предузећа је такође одговорно да обезбједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбједило намјенски, сврсисходно и законито коришћење средстава одобрених Финансијским планом Предузећа за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 18/18 и 15/22) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Сходно етичким захтјевима који су релевантни за ову ревизију, независни смо и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима. Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Предузећа, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за наше мишљење.

Основ за изражавање мишљења

1. У ревидираном периоду је остварено 33.089 прековремених сати, те је по том основу обрачуната увећана основна плата у износу од 257.031,55 КМ. Предузеће, није, ради рационализације трошкова, користило могућност прерасподјеле радног времена, предвиђене одредбама 54 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ нити је предузело адекватне мјере ради заустављања тренда раста прековремених сати (деталније у тачки 6.2.2).
2. Током 2022. године Предузеће је донијело најмање педесет (50) одлука о увећању плата за 154 запослена, без навођења адекватних разлога за увећане основнице нето плате, прописаних Правилником о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ. Такође, Правилником нису прецизно дефинисани процедура и мјерљиви критеријуми обрачуна приликом увећања основнице нето плате (деталније у тачки 6.2.2).
3. Предузеће је током 2022. године закључивало уговоре о дјелу и уговоре о обављању повремених и привремених послова и за те намјене је укупно исплаћено 438.823,24 КМ. Закључени уговори о обављању привремених и повремених послова су, са најмање два (2) лица, трајали дуже од деведесет (90) дана, што није у складу са одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ (деталније у тачки 6.2.2).
4. Предузеће није спроводило све мјере предвиђене Правилником о праћењу, управљању и наплати потраживања ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (деталније у тачки 6.1.2).

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у претходним тачкама, активности, финансијске трансакције и информације Предузећа **за 2022. годину** у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Замјеник главног ревизора
Др сц. Саво Грујић, дипл. ек.

II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ спроводи ревизију финансијских извјештаја и у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ;
- Закон о предузећима Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о јавним набавкама у БиХ;
- Закон о управљању отпадом;
- Закон о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ;
- Закон о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ;
- Закон о раду Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о порезу на додатну вриједност;
- Статут јавног предузећа „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних мјеста ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о раду у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о јавној набавци робе, обављању услуга и уступању радова у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о праћењу, управљању и наплати потраживања ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Одлука о усвајању предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“, број: 01-02-150/17 од 7. јуна 2017. године;
- Одлука о улагању некретнина и покретних ствари Брчко дистрикта БиХ у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ;
- Одлука о обављању дјелатности од општег интереса;
- Међународни рачуноводствени стандарди и
- Међународни стандарди финансијског извјештавања.

III. ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

У току извршења ревизије финансијских извјештаја Предузећа за 2022. годину, констатовали смо постојање одређених пропуста и неправилности у пословању и финансијском извјештавању. Ради отклањања уочених пропуста и неправилности, дајемо сљедеће препоруке:

Табела број 1. Препоруке које се односе на финансијске извјештаје за 2022. годину

Редни број	Тачка извјештаја	Препорука
1.	6.1.1.	Потребно је вршити обрачун амортизације за сва средства која се налазе у стању које је неопходно да средство функционише, у складу са МРС 16.
2.	6.1.2.	Потребно је вршити процјену наплативости свих потраживања те у складу с процјеном извршити признавање расхода по основу отписа ненаплативих потраживања у складу са одредбама Правилника о рачуноводственим политикама у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.
3.	6.1.4.	Потребно је да Предузеће на годишњем нивоу врши процјену и резервисање износа по започетим судским процесима.
4.	6.1.5.	Потребно је удио у виду улога и ствари изнад 100.000,00 КМ унијети на основу процјене истих од стране овлашћеног ревизора, у складу са одредбама Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ.
5.	6.1.6.	Потребно је, прије састављања финансијских извјештаја, извршити усаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.
6.	6.1.6.	Потребно је обрачун и пријављивање ПДВ-а вршити на све опорезиве износе накнада у складу са одредбама Закона о порезу на додатну вриједност у дијелу пореске основице.
7.	6.1.8.	Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, у главној књизи ванбилансних евиденција извршити искњижавање туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи те ускладити вриједности туђих средстава, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ ради осигурања додатних информација о коришћењу туђе имовине.
8.	6.3.	Потребно је приликом састављања извјештаја о токовима готовине придржавати се одредаба Међународног рачуноводственог стандарда 7 - Извјештај о токовима готовине у дијелу објављивања одлива готовине.

Табела број 2. Препоруке које се односе на усклађеност за 2022. годину

Редни број	Тачка извјештаја	Препорука
1.	4.	Потребно је да Предузеће достави акциони план за поступање по препорукама по ревизорском извјештају у року који је регулисан одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.
2.	4.	Потребно је да ревидирани субјекат предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима.
3.	5.1.	Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.
4.	5.2.	Потребно је благовремено покретати поступке јавних набавки и приликом спровођења у потпуности се придржавати одредаба Закона о јавним набавкама везаних за тендерске документације, на начин да се обезбиједи праведна и активна конкуренција с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава.
5.	5.2.	Потребно је обезбиједити услове за спровођење обавезне ревизије свих финансијских извјештаја Предузећа од стране предузећа овлашћених за ревизију, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.
6.	6.1.1.	Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, интензивирати активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.
7.	6.1.1.	Потребно је дефинисати процедуру управљања и контроле финансијским средствима Предузећа ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава.
8.	6.1.1.	Потребно је досједно поштовати одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна.
9.	6.1.1.	Потребно је анализирати раст спорних потраживања за услуге одвоза смећа, испоручене воде и електричне енергије у претходним периодима, те предузети адекватне мјере ради заустављања негативног тренда.
10.	6.1.6.	Потребно је интензивирати активности на отклањању проблема увезивања стажа лицима за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, ради омогућавања коришћења припадајућих законских права по основу уплаћеног осигурања.
11.	6.1.6.	Потребно је планирати и покренути активности за попуну упражњених радних мјеста путем јавног конкурса у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених радних мјеста.

12.	6.1.6.	Потребно је придржавати се одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу престанка радног односа за раднике који испуњавају услове за стицање права на пензију у складу с прописима о пензијско-инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине.
13.	6.1.6.	Потребно је примјењивати одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу престанка радног односа радницима, који испуњавају услове за стицање права на пензију, чији престанак ангажмана не би угрозио обављање делегираних активности Предузећа.
14.	6.1.6.	Потребно је анализирати оправданост и дефинисати процедуру продужавања радног односа за лица која испуњавају услове за стицање права на пензију у складу с прописима о пензијско-инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине.
15.	6.1.6.	Потребно је да Предузеће, приликом исплате мјесечних накнада, врши истовремено и исплату припадајућих пореза у складу са одредбама Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ у дијелу плаћања пореза.
16.	6.2.2.	Потребно је одлуке о увећању основице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога, периода и износа за увећање основице нето плате.
17.	6.2.2.	Потребно је, подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјерљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана радника.
18.	6.2.2.	Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.
19.	6.2.2.	Потребно је испитати и анализирати узроке пораста остварених прековремених сати те предузети адекватне мјере на заустављању наведеног тренда.
20.	6.2.2.	Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица.
21.	6.2.2.	Потребно је изградити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.
22.	6.2.2.	Потребно је да се Предузеће приликом управљања јавним финансијским средствима и јавном имовином придржава принципа економичности и ефикасности.
23.	7.	Потребно је анализирати извршење годишњег и узроке измјена плана јавних набавки ради прецизнијег и поузданијег планирања јавних набавки у будућем периоду.
24.	7.	Потребно је извршити усклађивање Правилника о поступку набавке робе, услуга и радова у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ са Законом о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама у дијелу рокова доношења и објаве планова набавки, претходне провјере тржишта, износа вриједности директног споразума и услуга из Анекса II.

25.	8.	Потребно је пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу пописа гаранција.
26.	8.	Потребно је извјештај о извршеном попису сачинити и доставити у року који је прописан одредбама Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Табела број 3. Биланс стања на дан 31. 12. 2022. године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА		АОП	Износ текуће године			Износ претходне године (нето)
				Бруто	Исправка вриједности	Нето (4-5)	
1	2		3	4	5	6	7
	АКТИВА						
	А. СТАЛНА ИМОВИНА И ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ (002+008+015+020+021+030+033)		001	26.493.318	17.067.071	9.426.247	9.296.515
01	I. Нематеријална средства (003 до 007)		002	2.872.298	2.412.445	459.853	669.698
011	2.	Концесије, патенти и друга права	004	334.645	305.061	29.584	26.164
013, 014	4.	Остала нематеријална средства	006	2.537.653	2.107.384	430.269	635.554
015 и 017	5.	Аванси и нематеријална улагања у припреми	007				7.980
02	II. Некретнине, постројења и опрема (009 до 013)		008	23.616.317	14.654.626	8.961.691	8.622.114
020	1.	Земљишта	009				
021	2.	Грађевински објекти	010	5.767.055	2.690.605	3.076.450	3.309.354
022 до 024	3.	Постројења и опрема	011	17.069.457	11.964.021	5.105.436	4.228.335
025, 027	4.	Аванси и некретнине, постројења и опрема у припреми	013	779.805		779.805	1.084.425
03	III. Инвестиционе некретнине		014				
04	IV. Биолошка средства (016 до 019)		015				
05	V. Остала (специфична) стална материјална средства		020	4.703		4.703	4.703
06	VI. Дугорочни финансијски пласмани (022 до 029)		021				
064	1.	Дугорочни кредити дати у земљи	025				

064	2.	Дугорочни кредити дати у иностранству	026				
068	3.	Остали дугорочни финансијски пласмани	029				
07	VII. Друга дугорочна потраживања (031+032)		030				
08	VIII. Дугорочна разграничења		033				
090	В ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		034				
	С) ТЕКУЋА СРЕДСТВА (036+043)		035	21.608.114	5.071.534	16.536.580	15.763.104
10 до 15	I. Залихе и средства намијењена продаји (037 до 042)		036	4.683.399	1.904.863	2.778.536	2.194.459
10	1.	Сировине, материјал, резервни дијелови и ситан инвентар	037	4.683.399	1.904.863	2.778.536	2.194.459
14	5.	Стална сред. намијењена продаји и обустављено пословање	041				
15	6.	Дати аванси	042				
	II.	Готовина, краткорочна потраживања и краткорочни пласмани(044+047+053+061+062)	043	16.924.715	3.166.671	13.758.044	13.568.645
20	1.	Готовински еквиваленти и готовина (045+046)	044	3.098.032		3.098.032	1.929.577
20 без 207	a)	Готовина	045	3.098.032		3.098.032	1.929.577
207	b)	Готовински еквиваленти	046				
21, 22, 23	2.	Краткорочна потраживања (048 до 052)	047	13.826.683	3.166.671	10.660.012	11.598.190
211	b.	Купци у земљи	049	12.986.998	3.166.671	9.820.327	10.773.253
22	g.	Потраживања из специфичних послова	051				
23	d.	Друга краткорочна потраживања	052	839.685		839.685	824.937
24	3.	Краткорочни финансијски пласмани (054 до 060)	053				

240	a)	Краткорочни кредити повезаним правним лицима	054				
241	b)	Краткорочни кредити дати у земљи	055				
248	e)	Остали краткорочни пласмани	060				
27	4.	Потраживања за ПДВ	061				
28 без 288	5.	Активна временска разграничења	062				40.878
288	D) ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		063				
290	E) ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА		064				
	ПОСЛОВНА АКТИВА (001+034+035+063+064)		065	48.101.432	22.138.605	25.962.827	25.059.619
88	Ванбилансна актива		066	137.937.567		137.937.567	137.937.567
	Укупно актива (065+066)		067	186.038.999	22.138.605	163.900.394	162.997.186

Група конта, конто	ПОЗИЦИЈА		АОП	ИЗНОС текуће године	ИЗНОС претходне године
1	2		3	4	5
	ПАСИВА				
	А. КАПИТАЛ (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)		101	15.071.414	14.686.141
30	I. Основни капитал (103 до 108)		102	5.977.268	5.977.268
305	5	Државни капитал	107	5.977.268	5.977.268
309	6	Остали основни капитал	108		
31	II. Уписани неуплаћени капитал		109		
320	III. Емисиона премија		110		
	IV. Резерве (112+113)		111	3.249.310	1.880.315

321	1	Законске резерве	112	3.249.310	1.880.315
322	2	Статутарне резерве	113		
дио 33		V. Ревалоризационе резерве	114		
дио 33		VI. Нереализовани добици	115		
дио 33		VII. Нереализовани губици	116		
34		VIII. Нераспоређена добит (118 до 121)	117	5.844.836	6.828.558
340	1	Нераспоређена добит ранијих година	118	5.459.563	5.459.563
341	2	Нераспоређена добит извјештајне године	119	385.273	1.368.995
35		IX. Губитак до висине капитала (123 до 126)	122		
350	1	Губитак ранијих година	123		
351	2	Губитак извјештајне године	124		
360		X. Откупљене властите дионице и удјели	127		
дио 40		В) ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (129+130)	128	564.943	871.268
дио 40	1	Дугорочна резервисања за трошкове и ризике	129	151.852	162.558
дио 40	2	Дугорочна разграничења	130	413.091	708.710
		С) ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (132 до 138)	131	593.471	
410	1	Обавезе које се могу конвертовати у капитал	132	593.471	
415, 416	5	Дугорочне обавезе по финансијском лизингу	136		
408		D) ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	139		
		Е) КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (141+149+155+156+160+161+162+163)	140	7.230.826	7.140.054
42		I. Краткорочне финансијске обавезе (142 до 148)	141		756.567
422	1	Краткорочни кредити и узети у земљи	144		500.000
424, 425	3	Краткорочне дио дугорочних обавеза	146		255.262
429	4	Остале краткорочне финансијске обавезе	148		1.305
43		II. Обавезе из пословања (150 до 154)	149	6.184.601	5.424.790

430	1	Примљени аванси, депозити и кауције	150	743.859	744.593
431	2	Добављачи - повезана правна лица	151		
432	3	Добављачи у земљи	152	5.444.098	4.677.557
433	4	Добављачи у иностранству	153	(3.356)	2.640
439	5	Остале обавезе из пословања	154		
44		III. Обавезе из специфичних послова	155		
45		IV. Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених (157 до 159)	156	926.506	846.621
450 до 452		1. Обавезе по основу плата и накнада плата	157	906.710	822.650
453 до 455		2. Обавезе по основу накнада плата које се рефундирају	158	19.776	23.971
456 до 458		3. Обавезе за остала примања запослених	159	20	
46		V. Друге обавезе	160	9.090	7.093
47		VI. Обавезе за ПДВ	161	110.629	104.274
48 осим		VII. Обавезе за остале порезе и друге дажбине	162		709
481		VIII. Обавезе за порез на добит	163		
49 осим		Е) ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	164	2.502.173	2.362.156
49 осим		Г) ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	165		
		ПОСЛОВНА ПАСИВА (101+128+131+139+140+164+165)	166	25.962.827	25.059.619
890 до		Ванбилансна пасива	167	137.937.567	137.937.567
		Укупна пасива (166+167)	168	163.900.394	162.997.186

Табела број 4. Биланс успјеха на дан 31. 12. 2022. године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	ИЗНОС	
			Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
	А) ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (202+206+210+211-212+213)	201	48.499.679	46.148.904
60	1. Приходи од продаје робе (203 до 205)	202		
61	2. Приходи од продаје учинака (207 до 209)	206	48.483.804	46.133.539
610	а) Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима	207		
611	б) Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту	208	48.483.804	46.133.539
612	с) Приходи од продаје учинака на страном тржишту	209		
62	3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	210		
650 до 659	4. Остали пословни приходи	213	15.875	15.365
	II. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (215+216+217+220+221+224+225+226-227+228)	214	48.039.304	44.922.452
500 до 502	1. Набавна вриједност продате робе	215	30.923.067	29.781.741
510 до 519	2. Материјални трошкови	216	2.572.059	2.185.070
52	3. Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања (218+219)	217	11.261.302	10.057.594
520 и 521	а) Трошкови бруто плата и бруто накнада плата	218	10.116.143	8.837.125
522 до 529	б) Остали лични расходи	219	1.145.159	1.220.469
530 до 539	4. Трошкови производних услуга	220	1.031.661	753.558
54	5. Трошкови амортизације и резервисања (222+223)	221	1.750.244	1.565.347
540 до 542	а) Амортизација	222	1.750.244	1.565.347
543 до 549	б) Трошкови резервисања	223		
55 осим 555 и 556	6. Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	224	348.625	435.190
555	7. Трошкови пореза	225	151.086	142.512
556	8. Трошкови доприноса	226	1.260	1.440
повећ. 11 и 12 или 595	9. Повећање вриједности залиха учинака	227		

смањ. 11 и 12 или 596	10. Смањење вриједности залиха учинака	228		
	В. Пословни добитак (201-214)	229	460.375	1.226.452
	С. Пословни губитак (214-201)	230		
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
66	I. Финансијски приходи (232 до 237)	231	392.687	255.912
660	1. Финансијски приходи од повезаних правних лица	232		
661	2. Приходи од камата	233	391.797	230.260
662	3. Позитивне курсне разлике	234		
663	4. Приходи од ефеката валутне клаузуле	235		18.140
669	6. Остали финансијски приходи	237	890	7.512
56	II. Финансијски расходи (239 до 243)	238	20.141	58.150
561	2. Расходи камата	240	20.141	58.150
562	3. Негативне курсне разлике	241		
564	5. Остали финансијски расходи	243		
	Е. Добит редовне активности (229+231-238)	244	832.921	1.424.214
	Ф. Губитак редовне активности (230+238-231)	245		
	Г. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
67	I. Остали приходи (247 до 256)	246	623.196	1.070.854
670	1. Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	247		
671	2. Добици од продаје инвестиционих некретнина	248		
672	3. Добици од продаје биолошких средстава	249		
674	4. Добици од продаје учешћа у капиталу и дугорочних ХОВ	251		
675	5. Добици од продаје материјала	252		
676	6. Вишкови, изузимајући вишкове залиха учинака	253		
677	7. Наплаћена отписана потраживања	254	239.636	275.471
679	9. Приходи од смањења обавеза, укидања неискориштених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи	256	383.560	795.383
57	II. Остали расходи (258 до 267)	257	1.070.844	1.126.073
570	1. Губици од продаје и расходовања нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	258	8.670	
571	2. Губици од продаје и расход. инвестиционих некретнина	259		
574	4. Губици од продаје учешћа у капиталу и дугорочних ХОВ	262		
575	5. Губици од продаје материјала	263		
576	6. Мањкови, изузимајући мањкове залиха учинака	264		2.333
577	7. Расходи из основа заштите од ризика	265		

578	8. Расходи по основу исправке вријед. и отписа потраживања	266	379.629	244.939
579	9. Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи	267	682.545	878.801
	Х. Добит по основу осталих прихода и расхода (246-257)	268		
	І. Губитак по основу осталих прихода и расхода (257-246)	269	447.648	55.219
	І. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (271 до 279)			
68	Ј. Приходи и расходи од усклађивања вриједности имовине			
68	І. Приходи од усклађивања вриједности имовине (271 до 279)	270		
680	1. Приходи од усклађивања вриједности нематеријалних средстава	271		
685	5. Приходи од усклађивања вриједности залиха	276		
686	6. Приходи од усклађивања вриј. кратк. финансијских пласмана	277		
687	7. Приходи од усклађивања вриј. капитала	278		
688 и 689	8. Приходи од усклађивања вриједности остале имовине	279		
58	ІІ. Расходи од усклађивања вриједности имовине (281 до 288)	280		
580	1. Умањење вриједности нематеријалних улагања	281		
581	2. Умањење вриједности некретнина, постројења и опреме	282		
585	6. Умањење вриједности залиха	286		
	К. Добитак по основу усклађивања вриједности имовине (270-280)	289		
	Л. Губитак по основу усклађивања вриједности имовине (280-270)	290		
690 и 691	Љ. Приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	291		
590 и 591	М. Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	292		
	Н. ДОБИТАК И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
	1. Добитак прије опорезивања (244+268+289+291-292)	293	385.273	1.368.995
	2. Губитак прије опорезивања (245+269+290+292-291)	294		
	Нј. ТЕКУЋИ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ			

721	1. Порески расходи периода	295		
дио 722	2. Одложени порески расходи периода	296		
дио 723	3. Одложени порески приходи периода	297		
	О. НЕТО ДОБИТ ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			
	1. Нето добитак текуће године (293+294-295-296+297)	298	385.273	1.368.995
	2. Нето губитак текуће године (294-293+295+296-297)	299		
723	Р. МЕЃУДИВИДЕНДЕ И ДРУГИ ВИДОВИ РАСПОДЈЕЛЕ ДОБИТКА У ТОКУ ПЕРИОДА	300		
	Р. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ ПЕРИОДА			
	Ѓ. ОСТАЛИ ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ	314		
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ОСТАЛЕ ДОБИТКЕ ИЛИ ГУБИТКЕ	315		
	Ѕ. НЕТО РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ДОБИТАКА ИЛИ ГУБИТАКА У ПЕРИОДУ (314+315)	316		
	Т. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ			
	I. Укупан нето добитак у обрачунском периоду (298-299±316)	317	385.273	1.368.995
	I. Укупан нето губитак у обрачунском период (299-298±316)	318		
	Нето добит/губитак који припада већинским власницима	319	385.273	1.368.995
	Просјечан број запослених по основу часова рада	323		
	Просјечан број запослених по основу стања на крају мјесеца	324	454	455

Табела број 5. Извјештај о токовима готовине у периоду од 1. 1. до 31. 12. 2022.

Р. бр.	ОПИС	Ознак а за АОП	ИЗНОС	
			Текућа година	Претходна година
1	2	4	5	6
A.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I.	Приливи готовине из пословне активности (302 до 404)	301	56.784.092	53.696.944
1.	Приливи од купаца и примљени аванси	302	55.772.161	52.670.099
2.	Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.	303	849.675	819.060
3.	Остали приливи од пословне активности	304	162.256	207.785
II.	Одлив готовине из пословних активности (306 до 310)	305	54.959.231	52.342.039
1.	Одлив из основа исплате добављачима и дати аванси	306	41.341.366	39.616.673
2.	Одлив из основа плата, накнада плата и других примања запослених	307	10.885.058	9.947.917
3.	Одлив по основу плаћених камата	308	20.141	57.914
4.	Одлив по основу пореза и других дажбина	309	2.281.924	2.376.771
5.	Остали одливи из пословних активности	310	430.742	342.764
III.	Нето прилив готовине из пословних активности (301-305)	311	1.824.861	1.354.905
IV.	Нето одлив готовине из пословних активности (305-301)	312		
B.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
I.	Прилив готовине из инвестиционих активности (314 до 319)	313	100.162	92.220
1.	Прилив по основу краткорочних финансијских пласмана	314		
2.	Прилив по основу продаје дионица и удјела	315		
3.	Прилив по основу продаје сталних средстава	316		
4.	Прилив по основу камата	317	100.162	92.220
5.	Прилив по основу дивиденд и учешћа у добити	318		
6.	Прилив по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	319		
II.	Одлив готовине из инвестиционих активности (321 до 324)	320		
1.	Одлив по основу краткорочних финансијских пласмана	321		
2.	Одлив по основу куповине дионица и удјела	322		
3.	Одлив по основу куповине сталних средстава	323		
4.	Одлив по основу осталих дугорочних финан. пласмана	324		
III.	Нето приливи готовине из инвестиционих активности (313-320)	325	100.162	92.220

IV.	Нето одливи готовине из инвестиционих активности (320-313)	326		
C	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
I.	Прилив готовине из финансијских активности (328 до 331)	327	10.698.695	4.122.357
1.	Прилив по основу повећања основног капитала	328		
2.	Прилив по основу дугорочних кредита	329		
3.	Прилив по основу краткорочних кредита	330	10.700.000	3.750.000
4.	Прилив по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	331	(1.305)	372.357
II.	Одливи готовине из финансијских активности (333 до 338)	332	11.455.263	5.862.474
1.	Одлив по основу откупа властитих дионица и удјела	333		
2.	Одлив по основу дугорочних кредита	334	255.263	362.474
3.	Одлив по основу краткорочних кредита	335	11.200.000	5.500.000
4.	Одлив по основу финансијског лизинга	336		
5.	Одлив по основу исплаћених дивиденди	337		
6.	Одлив по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	338		
III.	Нето прилив готовине из финансијских активности (327-332)	339		
IV.	Нето одлив готовине из финансијских активности (332-327)	340	756.568	1.740.117
D.	УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301+313+327)	341	67.582.949	57.911.521
E.	УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (305+320+332)	342	66.414.494	58.204.513
F.	НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (341-342)	343	1.168.455	
G.	НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (342-341)	344		292.992
H.	Готовина на почетку извјештајног периода	345	1.929.577	2.222.569
I.	Позитивне курсне разлике из основа прерачуна готовине	346		
J.	Негативне курсне разлике из основа прерачуна готовине	347		
K.	Готовина на крају извјештајног периода (345+343-344+346-347)	348	3.098.032	1.929.577

Табела број 6. Извјештај о промјенама у капиталу за период који завршава на дан 31. 12. 2022. године

Ред. број	Врста промјене у капиталу	Ознака за АОП	ДИО КАПИТАЛА КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА						Мањински Интерес	Укупни капитал (8+9)
			Дионички капитал и удјели у друштву са огр. одг.	Ревалор из. резерве (МРС 16, МРС 21 и МРС 38)	Нереализовани добитци/губици по нову финанс. новине распл. за продају	Остале резерве (законске и статут. резерве)	Акумулирана нерасп. добит /непокривени губитак	Укупно (3+4±5±6±7)		
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Стање на дан 31. 12. 2020.	901	2.000			700.000	6.639.878	7.341.878		7.341.878
2.	Ефекти промјена у	902								
3.	Ефекти исправка грешака	903								
4.	Поновно исказано стање на дан 1. 1. 2021. год.	904	2.000			700.000	6.639.878	7.341.878		7.341.878
5.	Ефекти ревалоризације	905								
8.	Нето добит/губитак периода исказана у билансу успјеха	907								
9.	Нето добитак/губитак периода признати директно у капитал	908					1.368.995	1.368.995		1.368.995
10.	Објављене дивиденде и др. обл. расп. доб. и пок. губ.	909				1.180.315	(1.180.315)			
11.	Емис. дион. капит. и др. облици пов. или смањ. осн.	911	5.975.268					5.975.268		5.975.268
12.	Стање на дан 31. 12. 2021.	912	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141
13.	Ефекти промјена у	913								
14.	Ефекти исправка грешака	914								
15.	Поновно исказано стање на дан 1. 1. 2022. године	915	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141
19.	Нето добитци/губици периода који су исказ. у бил. успј.	919					385.273	385.273		385.273
20.	Нето добит/губитак периода признати директно у капиталу	920					1.368.995	(1.368.995)		
23.	Стање на дан 31. 12. 2022.	923	5.977.268			3.249.310	5.844.836	15.071.414		15.071.414

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „КОМУНАЛНО БРЧКО“ Д. О. О. БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ

1. УВОД

Ревизија финансијских извјештаја Предузећа је обављена на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима и на основу годишњег Плана ревизије. Ревизија је обављена на основу адекватних ревизорских метода и примјенљивих ревизорских стандарда.

2. ОПШТИ ДИО

Јавно предузеће за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ основано је као предузеће са ограниченом одговорношћу за дистрибуцију и продају електричне енергије, сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде, прикупљање и обраду отпадних вода, прикупљање и обраду осталог отпада, као и друге дјелатности које служе регистрованим дјелатностима, а које су у складу с важећом класификацијом дјелатности у Брчко дистрикту БиХ, утврђене Статутом Предузећа.

Предузеће је правно лице, основано према Закону о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 22/18 – пречишћени текст и бројеви 5/20 и 10/22) Одлуком Скупштине Брчко дистрикта БиХ о оснивању Предузећа, број: 0-02-022-81/07 од 26. јуна 2007. године, исправком Одлуке број: 0-02-022-81/07-1 од 17. јула 2007. године и Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о оснивању, број: 01-02-111/08 од 12. јуна 2008. године, 01-02-24/16 и 01-02-25/16 од 14. децембра 2016. године, 01-02-250/17 од 25. октобра 2017. године, 01-02-397/18 од 29. маја 2018. године и 01-02-580/21 од 28. јануара 2021. године.

Предузеће је, на основу Закона о регистрацији пословних субјеката Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 15/05) регистровано код Основног суда Брчко дистрикта БиХ 28. децембра 2007. године под бројем: 096-0-Рег-07-000889.

Назив Предузећа гласи: Јавно предузеће за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Скраћени назив фирме је ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Сједиште Предузећа је у Брчком, Студентска улица број 13.

Оснивач Предузећа је Брчко дистрикт БиХ са оснивачким капиталом у износу од 5.977.268,16 КМ, што представља 100% капитала.

Предузеће је економска и пословна цјелина, а организовано је у четири радне јединице:

- РЈ Електродистрибуција;
- РЈ Водовод и канализација;
- РЈ Чистоћа и
- РЈ Администрација.

Управни одбор Предузећа је 6. јуна 2019. године изабрао и именовао директора Предузећа на период од четири године.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних мјеста Предузећа предвиђено је 489 запослених, док је на дан 31. 12. 2022. године број запослених био 445.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Предузећа за 2022. годину, извршене финансијске трансакције исказане у тим извјештајима, те усклађеност финансијског пословања са законским прописима.

Циљ ревизије је да се на основу спроведене ревизије изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји припремљени, у сваком значајном погледу, у складу с важећом законском регулативом и примјењивим оквиром финансијског извјештавања. Ревизија укључује и процјену да ли руководство Предузећа примјењује законе и остале важеће прописе и акте, користе ли се средства за одговарајуће намјене у оквиру датих овлашћења. Такође је извршена оцјена финансијског управљања, оцјена система интерних контрола у погледу заштите имовине и откривања и спречавања значајно погрешних приказивања у финансијским извјештајима.

Обим ревизије утврђен је интерним планским документима ревизије. Системом узорковања испитали смо значајне процесе везане за планирање, управљање и руковођење пословним активностима, имовину и капитал, потраживања и обавезе, приходе и расходе, као и значајније процедуре јавних набавки.

С обзиром да је ревизија обављена на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Ревизија је укључила и давање препорука за даљи рад за подручја која смо оцијенили битним, а која су везана за финансијско извјештавање. Сви износи у финансијским извјештајима исказани су у конвертибилним маркама (КМ).

4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

На основу препорука из Извјештаја о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. 12. 2021. године Предузећа, број: 01-02-03–13-275/22 достављеног 5. јуна 2022. године, Предузеће је 18. јула 2022. године усвојило и послало Акциони план за поступање по препорукама Канцеларије за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ за 2021. годину.

Ревизијом смо утврдили да Предузеће Канцеларији није доставило Акциони план у року од тридесет (30) дана, од дана пријема коначног извјештаја о обављеној ревизији, што није у складу са одредбама члана 17 Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је да Предузеће достави Акциони план за поступање по препорукама по ревизорском извјештају, у року који је регулисан одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.

У склопу ревизије финансијских извјештаја Предузећа за 2022. годину извршили смо провјеру имплементације препорука извјештаја о ревизији за 2021. годину у складу са

Акционим планом Јавног предузећа „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ за реализацију препорука о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. 12. 2021. године Канцеларије за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ. Освртом на препоруке дате у извјештајима о обављеним ревизијама за претходне године, те на основу увида у предузете активности, у наредној табели (табела број 7) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

Табела број 7. Преглед реализације препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2021. годину	Статус
1.	Потребно је, ради реалног исказивања имовине и финансијског резултата Предузећа, извршити свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност, у зависности шта је ниже, у складу са одредбама МРС 2 -Залихе	Предузеће је извршило ванредни попис залиха и отписало неупотребљиве залихе, али није извршило свођење свих залиха на нето продајну вриједност.	Дјелимично спроведена
2.	Потребно је преиспитати стање исказаних унапријед наплаћених аванса за услуге, те извршити затварање адекватних потраживања по истом основу.	Нису извршена затварања свих аванса и потраживања.	Није спроведена
3.	Потребно је, прије састављања финансијских извјештаја, извршити усаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Усаглашене обавезе са већином добављача прије састављања финансијских извјештаја.	Дјелимично спроведена
4.	Потребно је извјештај о обављеном попису достављати надлежном лицу у року од петнаест дана од истека пословне године, како је прописано одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Извјештај о обављеном попису није достављен надлежном лицу у року од петнаест дана од истека пословне године.	Није спроведена
5.	Потребно је пописом обухватити целокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Пописом нису обухваћене целокупна имовина, потраживања и обавезе у дијелу непописивања гаранција.	Није спроведена
6.	Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, у главној књизи ванбилансних евиденција извршити искњижавање туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ ради осигурања додатних информација о коришћењу туђе имовине.	Није извршено искњижавање у главној књизи ванбилансних евиденција туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи.	Није спроведена

7.	Потребно је да Предузеће достави Акциони план за поступање по препорукама по ревизорском извјештају, у року који је регулисан одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.	Није достављен Акциони план за поступање по препорукама по ревизорском извјештају, у прописаном року.	Није спроведена
8.	Потребно је да Предузеће предузме активности на имплементацији препорука датих у извјештајима о обављеној ревизији финансијских извјештаја.	Предузеће је имплементирало, потпуно или дјелимично, 18 препорука из претходне године.	Дјелимично спроведена
9.	Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.	Успостављени систем интерних контрола је дјелимично елиминисао наведене слабости из претходне године.	Дјелимично спроведена
10.	Потребно је приликом планирања и извјештавања планираних и остварених прихода и расхода обезбиједити њихово сучељавање по дјелатностима Предузећа ради њихове лакше разумљивости од стране корисника, раног откривања негативних појава и потенцијалних негативних трендова у појединим подручјима и благовременог предузимања мјера за обезбјеђење самоодрживог пословања свих радних јединица Предузећа.	Није обезбијеђено сучељавање по дјелатностима приликом планирања и извјештавања планираних и остварених прихода и расхода Предузећа.	Није спроведена
11.	Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, интензивирати активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштање у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.	Нису интензивиране активности нити је добијена дозвола за управљање отпадом и пуштање у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева	Није спроведена
12.	Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна.	Код већине купаца предузете су све прописане мјере ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна.	Дјелимично спроведена
13.	Потребно је анализирати раст спорних потраживања за испоручену воду у претходним периодима, те предузети адекватне мјере ради заустављања негативног тренда.	Присутан раст спорних потраживања за испоручену воду у односу на претходни период.	Није спроведена

14.	Потребно је да Предузеће приликом исплате мјесечних нето плата и накнада врши истовремено и исплату припадајућих пореза и доприноса, у складу с важећим прописима.	Приликом исплате мјесечних нето плата врши истовремено и исплату припадајућих пореза и доприноса што није случај код исплате дијела накнада.	Дјелимично спроведена
15.	Потребно је покренути активности на отклањању проблема увезивања стажа лицима за која је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, ради омогућавања коришћења припадајућих законских права по основу уплаћеног осигурања.	Није отклоњен проблем увезивања стажа лицима за која је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање	Није спроведена
16.	Потребно је планирати и покренути активности за попуну упражњених радних мјеста путем јавног конкурса у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених радних мјеста.	Нису планиране нити покренуте активности за попуну свих упражњених радних мјеста путем јавног конкурса.	Није спроведена
17.	Потребно је именовање комисије за запошљавање вршити у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу састава комисије.	Комисија за запошљавање именована у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу састава комисије.	Спроведена
18.	Потребно је податке о свим именованим лицима достављати Пододјељењу за људске ресурсе Владе Брчко дистрикта БиХ у року од пет (5) дана од дана именовања у складу са одредбама Одлуке о Регистру запослених и Регистру именованих лица у органима јавне управе, институцијама, јавним предузећима, установама, заводима и фондовима Брчко дистрикта БиХ.	Подаци о свим именованим лицима достављани Пододјељењу за људске ресурсе Владе Брчко дистрикта БиХ.	Спроведена
19.	Потребно је наставити активности на даљем смањењу губитака електричне енергије и воде ради постизања планираног процента губитка.	Смањени губици електричне енергије, а губици воде повећани.	Дјелимично спроведена
20.	Потребно је усвојити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.	Није усвојена нова организација Предузећа и програм превременог пензионисања радника.	Није спроведена
21.	Потребно је придржавати се одредаба склопљених уговора о јавном набавкама, у дијелу поштовања уговорених рокова.	Предузеће се придржавало одредаба склопљених уговора о јавним набавкама.	Спроведена

22.	Потребно је да се Предузеће досљедно придржава одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ограничења трајања прековременог рада, односно добијања писмене сагласности радника.	Предузеће је добијало писмене сагласности радника за прековремени рад док је код трајање прековременог рада било прекорачења.	Дјелимично спроведена
23.	Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.	Није вршена прерасподјела радног времена ради рационалнијег коришћења средстава.	Није спроведена
24.	Потребно је вршити унос свих прописаних података у обрасце Захтјева за обрачун плате за мјесец (ЗП -образац), ради омогућавања утврђивања укупног броја остварених сати, те тачног обрачуна плата запослених.	Унесени су сви прописани подаци у обрасце Захтјева за обрачун плате за мјесец (ЗП -образац).	Спроведена
25.	Потребно је одлуке о увећању основнице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога и износа за увећање основнице нето плате.	Одлуке о увећању основнице нето плате нису донесене у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.	Није спроведена
26.	Потребно је, подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјерљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основнице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана запослених.	Није прописана процедура и мјерљив критеријум обрачуна приликом увећања основнице нето плате.	Није спроведена
27.	Потребно је донијети нови пречишћени текст Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, ради постизања ажурности и једноставније примјене донесеног акта.	Донесен нови пречишћени текст Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.	Спроведена
28.	Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица.	Није вршено ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
29.	Потребно је ангажовање лица, на послове за које је утврђено да се закључују уговори о привременим и повременим пословима, вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“.	Није вршено ангажовање лица по уговорима о привременим и повременим пословима, у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“.	Није спроведена

30.	Потребно је лицима која обављају привремене и повремене послове у Предузећу обезбиједити права у складу с прописима о пензијском и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине, како је регулисано одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.	Обезбијеђена права, лицима која обављају привремене и повремене послове, у складу с прописима о пензијском и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине.	Сprovedена
31.	Потребно је прецизније дефинисати поступак планирања јавних набавки чиме би се повећала ефикасност у спровођењу поступака јавне набавке и реализације уговора.	Није прецизније дефинисан поступак планирања јавних набавки.	Није спроведена
32.	Потребно је анализирати извршење годишњег и узроке измјена плана јавних набавки ради прецизнијег и поузданијег планирања јавних набавки у будућем периоду.	Није вршено анализирање извршења годишњег и узроци измјена плана јавних набавки те није смањен број измјена плана набавки у односу на претходну годину.	Није спроведена
33.	Потребно је да Предузеће, у поступцима јавне набавке, обезбиједи активну конкуренцију и најефикасније трошење јавних средстава, у складу са Законом о јавним набавкама БиХ, ради ефикасније реализације планираних набавки.	Обезбијеђена активна конкуренција и најефикасније трошење јавних средстава те смањен број незавршених поступака.	Сprovedена
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину које нису реализоване	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Потребно је извршити свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност у зависности шта је ниже у складу са одредбама МРС 2 - Залихе, те признати и евидентирати расходе по том основу.	Није извршено свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност.	Није спроведена
2.	Потребно је преиспитати стање исказаних унапријед наплаћених аванса за услуге снабдијевања електричном енергијом, те извршити затварање адекватних потраживања по истом основу.	Није извршено затварање унапријед наплаћених аванса за услуге снабдијевања електричном енергијом адекватних потраживања по истом основу.	Није спроведена
3.	Потребно је, прије састављања финансијских извјештаја, извршити усаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Није извршено усаглашавање обавеза са свим добављачима прије састављања финансијских извјештаја.	Није спроведена
4.	Потребно је досљедно примјењивати одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу утврђивања разлога за увођење прековременог рада и његовог трајања.	Нису досљедно примјењиване одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ код увођења прековременог рада и његовог трајања.	Није спроведена

5.	Потребно је извјештај о обављеном попису достављати надлежном лицу у року од петнаест дана од истека пословне године, како је прописано одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Извјештај о обављеном попису није достављан надлежном лицу у прописаном року.	Није спроведена
6.	Потребно је израдити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.	Није израђена нова организација Предузећа и програм превременог пензионисања радника.	Није спроведена
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2019. годину које нису реализоване	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2019. годину	Статус
1.	Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.	Није успостављен систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.	Није спроведена
2.	Потребно је прије почетка године на коју се пословни план односи, на исти прибавити сагласност оснивача.	Није прибављена сагласност оснивача на Пословни план.	Није спроведена
3.	Потребно је, прије састављања финансијских извјештаја, извршити усаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Нису усаглашене обавезе са свим добављачима прије састављања финансијских извјештаја.	Није спроведена
4.	Потребно је извјештај о обављеном попису достављати у прописаном року, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.	Није достављен извјештај о обављеном попису у прописаном року.	Није спроведена
5.	Потребно је приликом доношења подзаконског акта за дефинисање привремених и повремених послова обезбиједити неопходан ниво објективности и транспарентности у процедури избора појединачних извршилаца послова.	Није обезбијеђен неопходан ниво објективности и транспарентности у процедури избора појединачних извршилаца послова.	Није спроведена

Потребно је да ревидирани субјекат предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. Руководство и систем интерних контрола

Унутрашња организација Предузећа се, према Статуту, састоји из радних јединица у којима се оснивају службе и утврђује се Правилником о унутрашњој организацији, који доноси Управни одбор уз сагласност оснивача. У Предузећу је успостављена интерна ревизија.

Управни одбор, као орган управљања у Предузећу, у складу с чланом 11 Закона о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ и чланом 24 Статута Јавног предузећа “Комунално Брчко” д. о. о. састоји се од пет (5) чланова. Избор кандидата за чланове Управног одбора Јавног предузећа врши Комисија за избор и именовање и мандатно-имунитетска комисија Скупштине Брчко дистрикта БиХ, на период од четири године. Чланови Управног одбора су именовани 3. августа 2020. године Одлуком о именовању Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-972/20.

Овлашћено лице за заступање Предузећа је директор. У правним пословима с трећим лицима, на основу Одлуке о оснивању, директор може самостално закључивати уговоре до износа од 60.000,00 КМ, а преко тог износа уз сагласност Управног одбора.

На основу спроведене ревизије одређених процеса пословања извршили смо процјену функционисања система интерних контрола и утврдили да је Предузеће у великом дијелу нормативно уредило контролне активности. Донесен је значајан број аката и писаних правила којима су у највећем дијелу уређене процедуре и поступања запослених у обављању послова и радних задатака у оквиру радних процеса, у складу с прописаним и додијељеним овлашћењима. Одговорност на успостави и функционисању система интерних контрола је на руководству Предузећа, а основа функционалног система интерних контрола је постојање одговарајућег контролног окружења, сагледавање свих пословних и других ризика и заснивање контролних, информативних, надзорних и других пословних активности на спречавању или умањењу њиховог утицаја на пословање Предузећа путем умањења њихових ефеката или пребацивању на трећа лица (обезбјеђење дјелатности).

Контролно окружење првенствено долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења, преношење овлашћења, вредновање резултата рада, систем награђивања и поштовање постојећих законских и интерних прописа и правила.

Ревизијом је, такође, утврђено да су усвојене политике и процедуре поступања упослених за главне процесе пословања, успостављени у довољној мјери да обезбиједи разумно увјерење да су постигнути основни циљеви редовних активности, док не осигуравају ефикасно управљање и поуздану и адекватну заштиту имовине од могућих губитака.

Недостаци утврђени у 2022. години односе се на:

- невршење обавезне ревизије финансијских извјештаја за 2020. и 2021. годину;
- неблаговремено достављање Акционог плана за поступање по препорукама по пријему коначног извјештаја о обављеној ревизији за претходну годину;
- није добијена потребна дозвола за употребу и пуштање у рад покретне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева;
- није вршен обрачун амортизације покретне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева;

- није дефинисана процедура управљања и контроле расположивим средствима на отвореним жиро рачунима;
- непоштовање одредаба Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна;
- недоследну примјену важећих прописа везаних за исплате припадајућих пореза на уговоре о привременим и повременим пословима и уговоре о дјелу;
- није вршена процјена резервисаних средстава по започетим судским споровима на годишњем нивоу;
- није процијењена од стране овлашћених ревизора опрема неопходна за реализацију послова депоновања отпада која је предата Предузећу као удио Владе Брчко дистрикта БиХ;
- неусаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ;
- увезивање стажа лицима за која је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање;
- недоследну примјену одредаба Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених радних мјеста;
- није обухваћена, пореском пријавом којом је обрачунат ПДВ-е за децембар 2022. године, субвенција нити је обрачунат ПДВ-е на исту;
- неискњижавање туђих средстава из главне књиге ванбилансних евиденција којима Предузеће не управља нити их користи, и неусклађивање вриједности истих;
- недоследну примјену одредаба Правилника о платама и другим примањима запослених у Предузећу, у дијелу разлога и износа за увећање основице нето плате као и прецизнијег прописивања процедуре обрачуна увећања нето плате;
- недоследну примјену одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица;
- неизвршавању израде нове организације Предузећа и програма превременог пензионисања радника;
- непридржавање параграфа МРС 7 Извјештај о токовима готовине приликом састављања евидентирања одлива готовине за стална средства у годишњем извјештају о токовима готовине;
- неусклађивање Правилника о поступку набавке робе, услуга и радова у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ са Законом о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама и
- недоследну примјену одредаба Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу достављања извјештаја о извршеном попису и обухватања цјелокупне имовине, потраживања и обавеза.

Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.

5.2. Усклађеност са законским прописима

Одредбама члана 52 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ прописано је да финансијски извјештаји Предузећа, као великог правног лица, подлијежу обавезној ревизији од стране предузећа овлашћених за ревизију.

Планом набавки Предузећа за 2022. годину у фебруару 2022. године планирана је набавка услуга екстерне ревизије за пословну 2020. и 2021. годину.

Предузеће је на порталу јавних набавки објавило тендерску документацију за набавку услуга екстерне ревизије финансијских извјештаја за 2020. и 2021. годину и ревизије процјене стварне вриједности уноса покретних ствари ради повећања основног капитала, по конкурентском поступку за доставу понуда и Обавјештењу о набавци објављеном 22. јула 2022. године али је иста усљед жалби понуђача на тендерску документацију поништена 12. октобра 2022. године. Поступак набавке је поново покренут 12. децембра 2022. године те је тек у фебруару 2023. године закључен уговор са предузећем овлашћеним за ревизију за обављање услуга ревизије за 2020. годину, 2021. годину и 2022. годину.

Финансијски извјештаји Предузећа за 2020. и 2021. године нису ревидирани од стране предузећа овлашћених за ревизију што није у складу са одредбама члана 52 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је благовремено покретати поступке јавних набавки и приликом спровођења у потпуности се придржавати одредаба Закона о јавним набавкама везаних за тендерске документације, на начин да се обезбиједи праведна и активна конкуренција с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава.

Потребно је обезбиједити услове за спровођење обавезне ревизије свих финансијских извјештаја Предузећа од стране предузећа овлашћених за ревизију, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

5.3. Планирање и извјештавање

Одредбама члана 30 Статута Предузећа утврђена је обавеза и надлежност за доношење годишњег плана пословања Предузећа.

Израда годишњег Плана пословања Предузећа започиње израдом планова радних јединица које праве руководиоци уз спецификовање планираних задатака и збирну процјену потребних средстава за њихову реализацију, а завршава њиховим обједињавањем на нивоу Предузећа.

Годишњи пословни план Предузећа, у складу са одредбама члана 14 Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, усваја Управни одбор уз сагласност оснивача, односно Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Пословни план за 2022. годину, у којем је садржан и Финансијски план за 2022. годину, усвојен је од стране Управног одбора 29. децембра 2021. године и послат оснивачу на добијање сагласности. Оснивач није дао сагласност на достављени Пословни план те је Предузеће 10. марта 2022. године извршило кориговање пословног плана за 2022. годину за који је сагласност оснивача добијена 27. априла 2022. године. Кориговани Финансијски план за 2022. годину усвојен је 25. маја 2022. године а на исти је оснивач дао сагласност 22. јуна 2022. године.

У наредном табеларном прегледу дајемо упоредни приказ прихода и расхода Предузећа у 2022. години у односу на претходну годину и у односу на планиране показатеље.

Табела број 8

Р/Б	ПРИХОДИ	ПЛАНИРАНО 2022.	ОСТВАРЕНО 2021.	ОСТВАРЕНО 2022.	%	%
0	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Приходи од продаје учинака	48.779.000	46.133.539	48.483.804	105,09	99,39
2.	Финансијски приходи	260.000	255.912	392.687	153,45	151,03
3.	Остали пословни приходи	80.000	15.365	15.875	103,32	19,84
4.	Приходи на основу нап. инд. отписаних потраживања	210.000	275.471	239.636	86,99	114,11
5.	Примици (грант Владе) и остали непоменути приходи	1.540.000	795.383	383.560	48,22	24,91
	УКУПНО ПРИХОДИ	50.869.000	47.475.670	49.515.562	104,30	97,34
	ТРОШКОВИ	01.01.- 31.12.2022.	01.01 - 31.12.2021.	01.01 - 31.12.2022.		
1.	Набавна вриједност робе – ел. енергија	30.500.000	29.781.741	30.923.067	103,83	101,39
	Набавна вриједност продате робе	30.500.000	29.781.741	30.923.067	103,83	101,39
2.	Трошкови утрошеног/потрошног материјала	1.869.000	1.063.338	1.071.141	100,73	57,31
3.	Утрошена енергија и гориво	1.155.000	1.047.083	1.344.740	128,43	116,43
4.	Утрошени резервни дијелови	76.000	30.332	62.495	206,04	82,23
5.	Отпис ситног инвентара и ауто-гума	70.000	44.316	93.683	211,39	133,83
	Материјални трошкови	3.170.000	2.185.070	2.572.059	117,71	81,14
6.	Бруто плате	10.475.796	8.837.125	10.116.143	114,47	96,57
7.	Трошкови службених путовања запослених	10.000	4.410	12.159	275,71	121,59
8.	Трошкови осталих примања запослених	699.870	813.146	627.532	77,17	89,66
9.	Накнаде члановима УО	65.000	55.753	66.645	119,54	102,53
10.	Накнаде по основу уговора о дјелу	400.000	347.160	438.823	126,40	109,71
	Трошкови плата и осталих примања запослених	11.650.666	10.057.594	11.261.302	111,97	96,66
11.	Трошкови услуга израде и дораде учинака	80.000	60.800	212.192		265,24
12.	Трошкови транспортних услуга	25.000	70			
13.	Трошкови услуга одржавања	871.500	474.722	647.690	136,44	74,32
14.	Трошкови закупа и изнајмљивања	45.000	7.880	6.143	77,96	13,65
15.	Трошкови рекламе и спонзорства	65.500	51.631	30.098	58,29	45,95
16.	Трошкови осталих услуга	285.650	158.455	135.538	85,54	47,45
	Трошкови производних услуга	1.372.650	753.558	1.031.661	136,91	75,16
17.	Трошкови амортизације	1.664.000	1.565.347	1.750.244	111,81	105,18
	Амортизација и трошкови резервисања	1.664.000	1.565.347	1.750.244	111,81	105,18
18.	Трошкови непроизводних услуга	185.300	126.694	71.784	56,66	38,74
19.	Трошкови репрезентације	28.000	13.028	11.788	90,48	42,10
20.	Трошкови премија осигурања	72.700	78.283	97.987	125,17	134,78
21.	Трошкови банкарских услуга	62.000	50.730	43.401	85,55	70,00
22.	Трошкови поштанских и телекомуникационих услуга	64.000	73.604	58.430	79,38	91,30

23.	Трошкови пореза, накнада и такси	232.000	142.513	151.086	106,02	65,12
24.	Трошкови чланарина	1.500	1.440	1.260	87,50	84,00
25.	Остали нематеријални трошкови	94.400	92.850	65.235	70,26	69,10
	Нематеријални трошкови	739.900	579.142	500.971	86,50	67,71
26.	Финансијски расходи	115.000	58.150	20.141	34,64	17,51
	Финансијски расходи	115.000	58.150	20.141	34,64	17,51
27.	Остали расходи	1.435.000	1.126.073	1.070.844	95,10	74,62
	Остали расходи и губици	1.435.000	1.126.073	1.070.844	95,10	74,62
	УКУПНО ТРОШКОВИ	50.647.216	46.106.675	49.130.289	106,56	97,00
	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	221.784	1.368.995	385.273		

6. Презентација финансијских извјештаја

6.1. Биланс стања на дан 31. 12. 2022. године

Пословна актива и пасива су у билансу стања на дан 31. 12. 2022. године исказане у износу 25.962.827,00 КМ.

6.1.1 Стална средства

На дан 31. 12. 2022. године стална средства у главној књизи, исказана су по садашњој вриједности у износу од 9.426.247,00 КМ.

Табела број 9

Врста сталних средстава	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Нето вриједност
1	2	3	4 (2-3)
Нематеријална средства	2.872.298	2.412.445	459.853
Некретнине, постројења и опрема	23.616.317	14.654.626	8.961.691
Остала материјална средства	4.703		4.703
Укупно:	26.493.318	17.067.071	9.426.247

Нематеријална средства

У финансијском исказу билансу стања на дан 31. 12. 2022. године исказана је бруто вриједност нематеријалних средстава у износу од 2.872.298,00 КМ.

Табела број 10

Ред. број		Патенти, лиценце	Остала нематеријал на средства	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ				
1	Стање на дан 1. 1. 2022.	324.999	2.545.633	2.870.632
2	Набавка/повећање	10.346	-7.980	2.366
3	Стање на дан 31. 12. 2022. (1+2)	335.345	2.537.653	2.872.998
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ				
4	Стање на дан 1. 1. 2022.	298.835	1.902.099	2.200.934
5	Амортизација	6.926	205.285	212.211
6	Стање на дан 31. 12. 2022. (4+5)	305.761	2.107.384	2.413.145

7	Садашња вриједност на дан 1. 1. 2022. (1-4)	26.164	643.534	669.698
8	Садашња вриједност на дан 31. 12. 2022. (3-6)	29.584	430.269	459.853

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказани су по садашњој вриједности од 8.961.691,00 КМ, а односе се на следеће облике имовине: грађевински објекти у износу од 3.076.450,00 КМ, постројења и опрема у износу од 5.105.436,00 КМ и средства у припреми у износу од 779.805,00 КМ.

Промјене на сталним средствима у периоду од 1. јануара 2021. до 31. децембра 2022. године, исказане су у следећој табели:

Табела број 11

Ред. број		Грађевински објекти	Постројења и опрема	Аванси и средства у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ					
1	Стање на дан 1. 1. 2022.	5.767.055	14.911.695	1.084.425	21.763.175
2	Набавка/повећање		2.173.240	189.850	2.363.090
3	Продаја и расходовања		15.478	494.470	509.948
4	Стање на дан 31. 12. 2021. (1+2-3)	5.767.055	17.069.457	779.805	23.613.317
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ					
5	Стање на дан 1. 1. 2022.	2.457.701	10.683.360		13.141.061
6	Амортизација	232.904	1.296.139		1.529.043
7	Продаја у периоду и расходовање		15.478		15.478
8	Стање на дан 31. 12. 2022. (5+6-7)	2.690.605	11.964.021	0	14.654.626
9	Садашња вриједност на дан 1. 1. 2022. године (1-5)	3.309.354	4.228.335	1.084.425	8.622.114
10	Садашња вриједност на дан 31. 12. 2022. год (4-8)	3.076.450	5.105.436	779.805	8.961.691

МРС 16 некретнине постројења и опрема прописује да обрачун амортизације средства почиње када оно постане расположиво за коришћење, односно када се налази у стању које је неопходно да средство функционише, а обрачун се врши и када се средство не користи јер технолошка и комерцијална застарјелост и хабање док се средство не употребљава доводе до смањења економске користи које су се могли добити од средства.

Одредбама члана 16 Закона о управљању отпадом прописано је да се дозвола за управљање отпадом, везано за спаљивање отпада, издаје на период од десет година.

Предузеће је, на основу средстава добијених капиталним грантом Владе Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину, спровело поступак набавке мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева. Уговор о набавци мобилне спалионице је закључен 18. јануара 2019. године на износ од 350.913,00 КМ, те је иста набављена 18. јануара 2019. године. Гарантни период, одобрен од стране

добављача, у дужини од годину дана истекао је а да опрема није стављена у употребу. Проблем отпада анималног поријекла и животињских лешева још увијек није ријешен.

Набављена мобилна спалионица за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева, није, од надлежних одјељења Владе Брчко дистрикта БиХ, добила потребне дозволе те није стављена у употребу, како је предвиђено одредбама члана 16 Закона о управљању отпадом, нити је отпочет обрачун амортизације како је прописано МРС 16.

Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, интензивирати активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.

Потребно је вршити обрачун амортизације за сва средства која се налазе у стању које је неопходно да средство функционише, у складу са МРС 16.

Остала материјална средства односе се на дјела ликовне умјетности и износе 4.703,00 КМ.

6.1.2 Текућа средства

Вриједност текућих средстава у главној књизи на дан 31. 12. 2022. године износи 16.536.580,00 КМ.

Табела број 12

Р. бр.	Опис текућих средстава	Износ 2021. г.	Износ 2022. г.	%
	1	2	3	4
1	Залихе (2-3+4+5)	2.194.459	2.778.536	126,62
2	Ситан инвентар	731.961	732.724	100,10
3	Исправка вриједности ситног инвентара	608.473	648.741	106,62
4	Сировине и материјал	2.070.971	2.694.553	130,11
5	Дати аванси за залихе правним лицима			
6	Готовина, краткорочна потраживања и краткорочни пласмани (7+8+9+10)	13.527.767	13.758.044	106,62
7	Готовина и еквиваленти готовине	1.929.577	3.098.032	160,55
8	Купци у земљи	10.773.253	9.820.327	91,15
9	Потраживања из специфичних послова	717.847	802.446	111,79
10	Друга краткорочна потраживања	107.090	37.239	34,77
11	Потраживања за претплату ПДВ			
12	Активна временска разграничења	40.878		
13	УКУПНО ТЕКУЋА СРЕДСТВА (1+6+11+12)	15.763.104	16.536.580	104,91

Ситан инвентар

У књиговодственим евиденцијама Предузећа нето износ ситног инвентара износи 83.983,00 КМ и распоређен је на РЈ Чистоћа 51.633,00 КМ, РЈ Електродистрибуција 18.597,00 КМ и РЈ Водовод и канализација 13.753,00 КМ.

Сировине и материјал

Залихе сировина и материјала распоређене су по радним јединицама Електродистрибуција 1.445.832,00 КМ, Водовод и канализација 1.045.580,00 КМ и Чистоћа 203.141,00 КМ.

Готовина и еквиваленти готовине

У Билансу стања укупно исказана готовина и еквиваленти готовине износе 3.098.031,55 КМ а односе се на:

Табела број 13

Назив рачуна	САДЖО
НЛБ Развојна банка	2.148.809,87
Нова банка	948.578,55
Помоћна благајна	643,13
УКУПНО	3.098.031,55

Предузеће је након спроведених отворених поступака јавних набавки имало у току 2022. године закључене оквирне споразуме, уговоре и отворене жиро рачуне у три банке преко којих је обављало платне трансакције. Финансијска средства су држана у двије банке те је на дан 31. 12. 2022. године на једном рачуну било распоређено 69,37% а на другом 30,63% финансијских средстава Предузећа.

Ревизијом смо утврдили да Предузеће нема дефинисану процедуру управљања и контроле расположивим средствима на отвореним жиро рачунима како би, усљед несигурности и поремећаја на банкарском тржишту, смањило ризик неликвидности и губитка финансијских средстава.

Потребно је дефинисати процедуру управљања и контроле финансијским средствима Предузећа ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава.

Купци у земљи

У билансу стања на дан 31. 12. 2022. године исказано је нето стање потраживања од купаца у земљи у износу од 9.820.327,11 КМ. Структура потраживања дата је у прегледу како слиједи.

Табела број 14

Врста учинка	Редовна потраживања	Спорна потраживања	Бруто вриједност (2+3)	Исправка вриједности	УКУПНО (4-5)
1	2	3	4	5	6
Испорука електричне енергија	6.281.359,54	2.363.023,19	8.644.382,73	3.099.224,62	5.545.158,11
Испоруке воде и услуге канализације	369.269,45	1.441.325,06	1.810.594,51	65.008,02	1.745.586,49
Услуге одвоза смећа	403.448,25	1.570.983,03	1.974.431,28	2.438,76	1.971.992,52

Остале услуге Предузећа	354.773,20	202.816,79	557.589,99		557.589,99
УКУПНО:	7.408.850,44	5.578.148,07	12.986.998,51	3.166.671,40	9.820.327,11

На дан 31. 12. 2022. године у оквиру позиције потраживања од купаца у земљи, спорна (утужена) потраживања износе 5.578.148,07 КМ. Структура истих дата је у сљедећем прегледу.

Табела број 15

Р. бр.	Опис	Износ 2019. године	Износ 2020. године	Износ 2021. године	Износ 2022. године
1	Спорна потраживања (ел. енергија – домаћинства)	670.688,44	758.383,62	839.255,36	854.544,53
2	Спорна потраживања (ел. енергија – правна лица)	1.523.081,80	1.098.627,71	1.099.514,51	1.099.514,51
3	Спорна потраживања (ел. енергија – правна лица 10 kw)	147.859,45	147.859,45	0,00	0,00
4	Спорна потраживања – вода – домаћинства	579.652,21	640.761,75	831.780,05	914.247,73
5	Спорна потраживања – одвоз смећа домаћинства	747.052,81	742.301,43	810.263,63	922.358,14
6	Спорна потраживања – вода правна лица	380.558,87	406.931,59	528.636,00	527.077,33
7	Спорна потраживања – смеће правна лица	639.040,52	655.566,90	628.772,50	648.624,89
8	Спорна потраживања прикључак на вод. мрежу	79.091,24	79.091,24	79.091,24	79.091,24
9	Спорна потраживања – услуге на захтјев грађана	1.989,67	1.989,67	1.989,67	1.989,67
10	Спорна потраживања – прикључак на ел. мрежу	5.306,97	5.306,97	5.306,97	5.306,97
11	Спорна потраживања – ел. сагласности	103.037,46	103.037,46	103.037,46	103.037,46
12	Остале накнаде – прикључак воде	7.160,13	7.160,13	7.160,13	7.160,13
13	Остале услуге азил	535.000,00	535.000,00	535.000,00	0,00
14	Неовлашћена потрошња – правна лица	133.348,76	133.348,76	133.348,76	133.348,76
15	Неовлашћена потрошња – домаћинства	276.155,48	276.155,48	275.615,39	275.615,39
16	Услуге градске депоније	6.231,32	6.231,32	6.231,32	6.231,32
	УКУПНО:	5.835.255,13	5.597.753,48	5.885.002,99	5.578.148,07

Структуру спорних потраживања чине спорна потраживања за испоручену електричну енергију у износу од 2.363.023,19 КМ или 42,36%, за воду 1.441.325,06 КМ или 25,84%, услуге одвоза смећа 1.570.983,03 КМ или 28,16% и остале услуге 202.816,79 КМ или 3,64%.

Исправка вриједности потраживања од купаца на дан 31. 12. 2022. године износила је 3.166.671,40 КМ и нижа је за 588.950,59 КМ у односу на претходну годину. Салдо исправке вриједности је увећан за 72.184,34 КМ, за колико су задужени трошкови док

је умањен за 661.134,93 КМ на име искњижавања раније исправљених потраживања од купаца и наплаћених исправљених потраживања.

Спорна потраживања текуће у односу на претходну годину су нижа за 306.854,92 КМ највећим дијелом усљед смањења услуга азила за 535.000,00 КМ док је **раст забиљежен код скоро свих осталих спорних потраживања**. Раст спорних потраживања је нарочито изражен код спорних потраживања за одвоз смећа, те је код домаћинства забиљежен раст од 112.094,51 КМ или 13,83% у односу на претходну годину а 24,26% у односу на 2020. годину и код правних лица 19.852,39 КМ или 3,16% у односу на претходну годину. Спорна потраживања за воду испоручену домаћинствима су забиљежила раст од 82.467,68 КМ или 9,91% у односу на претходну годину а 42,68% у односу на 2020. годину. Износи спорних потраживања по основу потраживања прикључака на водоводну мрежу, услуга на захтјев грађана, прикључака на електроенергетску мрежу, електроенергетске сагласности, прикључке воде, неовлашћену потрошњу и услуге градске депоније су исти уназад најмање пет година.

Одредбама члана 22 Правилника о рачуноводственим политикама у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ прописано је да се најмање на дан сачињавања сваког биланса стања врши процјена наплативости потраживања, при чему се у обзир узимају сљедећи фактори:

- а) ликвидност и солвентност партнера;
- б) историја отплаћивања обавеза;
- в) економски трендови у датом подручју и
- г) снижење кредитног рејтинга дужника.

Истим чланом Правилника прописано је да се на основу утврђених категорија врши исправка спорних потраживања, те су дати процентуални износи отписа за сваку категорију и то: утужена потраживања 5%, потраживања за које је покренут судски спор пред надлежним судом 5%, потраживања од дужника код којих је покренут поступак ликвидације или стечаја 10% и потраживање није наплаћено у року од дванаест (12) мјесеци од дана доспијећа потраживања на наплату (50–100%).

Ревизијом смо утврдили да Предузеће на дан билансирања није извршило процјену и отпис свих ненаплативих потраживања, јер су у нето износу исказаних потраживања садржана и сумњива и спорна потраживања која нису наплаћена у року од дванаест (12) мјесеци од дана доспијећа. Потраживања од купаца и резултат пословања исказани у финансијским извјештајима на дан 31. 12. 2022. године, прецијењени су за износ спорних – ненаплативих потраживања, што није у складу са одредбама члана 22 Правилника о рачуноводственим политикама у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је вршити процјену наплативости свих потраживања те у складу с процјеном извршити признавање расхода по основу отписа ненаплативих потраживања у складу са одредбама Правилника о рачуноводственим политикама у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Наплата потраживања регулисана је Правилником о праћењу, управљању и наплати потраживања у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ од 5. фебруара 2014. године.

Одредбама члана 7 Правилника прописан је начин утврђивања допуштеног лимита потраживања прије покретања неке од мјера наплате:

- За електричну енергију, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задња три мјесеца од пријема рачуна за текући мјесец.
- За воду, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задња три мјесеца.
- За смеће, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задњих шест мјесеци.

Одредбама члана 8 истог правилника прописане су мјере које се покрећу према купцима који дуг нису платили по истеку валутног рока или допуштеног лимита (налог за искључење).

Ревизијом смо утврдили да у евиденцији потраживања од купаца постоје купци који су прекорачили лимит неплаћених рачуна, а Предузеће није предузимало мјеру искључења, што није у складу с наведеним одредбама Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна.

Потребно је анализирати раст спорних потраживања за услуге одвоза смећа, испоручене воде и електричне енергије у претходним периодима, те предузети адекватне мјере ради заустављања негативног тренда.

Потраживања из специфичних послова у износу од 802.446,48 КМ односе се на потраживања по основу обрачунатих затезних камата за испоручену електричну енергију 320.446,40 КМ, воду 271.941,03 КМ и услуге одвоза смећа у износу од 210.059,05 КМ.

Друга краткорочна потраживања односе се на потраживања по основу боловања преко четрдесет два (42) дана и породилског боловања и износе 37.238,53 КМ.

6.1.3 Капитал

На дан 31. 12. 2022. године на позицији капитала исказан је износ 15.071.413,71 КМ.

Табела број 16

Р./б.	О П И С	Износ у КМ	%
а	Државни капитал (Влада Брчко дистрикта БиХ)	5.977.268,16	39,66
б.	Резерве	3.249.309,70	21,56
с.	Нераспоређена добит ранијих година	5.459.562,71	36,22
д.	Нераспоређена добит текућег периода	385.273,14	2,56
	УКУПНО	15.071.413,71	100,00

У односу на претходну годину, на дан 31. 12. 2022. године евидентирано је повећање капитала у износу од 385.273,14 КМ и односи се на добит остварену у текућој години.

6.1.4 Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања на дан 31. 12. 2022. године износе 564.943,10 КМ и односе се на дугорочна резервисања о започетим судским споровима у износу од 151.851,99

КМ и остали унапријед наплаћени и одложени приходи за субвенције електричне енергије у износу од 413.091,11 КМ.

Резервисања по започетим судским споровима су извршена 31. децембра 2018. године на износ од 300.00,00 КМ. На име трошкова по завршеним судским споровима у току 2019. године је евидентирано 89.977,76 КМ, 2020. године 47.464,00 КМ, 2021. године није било евидентирања док је у текућој години евидентиран износ од 10.706,25 КМ.

Након четири године од извршеног резервисања по започетим судским споровима евидентирани су укупни трошкови од 148.148,01 КМ или 49,38% док се 50,62% и даље води на резервисањима. Такође, у претходне двије године на трошкове по завршеним судским споровима је евидентирано свега 10.706,25 КМ или 3,57% од резервисаног износа.

Потребно је да Предузеће на годишњем нивоу врши процјену и резервисање износа по започетим судским процесима.

6.1.5 Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе евидентирани у износу од 593.470,80 КМ односе се на обавезе које се могу конвертовати у капитал.

Одредбама члана 344 Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ прописано је да уколико се уноси удио у виду улога и ствари изнад 100.000,00 КМ, овлашћени ревизор ће извршити процјену истих.

Скупштина Брчко дистрикта БиХ је Закључком од 28. јануара 2019. године дефинисала да ће опрема неопходна за реализацију послова депоновања отпада бити предата Предузећу.

Градоначелник Брчко дистрикта БиХ је 21. маја 2021. године донио Одлуку о улогу покретних ствари у Јавно предузеће „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, ради повећања основног капитала.

Влада Брчко дистрикта је у 2021. години извршила набавку тегљача и двије самоприколице те је 7. децембра 2021. године, у складу са Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ, исте предала Предузећу.

Предузеће је током 2022. године покренуло поступак јавне набавке услуга процјене стварне вриједности уноса покретних ствари ради повећања основног капитала, али је исти након жалбе поништен.

Опрема неопходна за реализацију послова депоновања отпада која је предата Предузећу као удио Владе Брчко дистрикта БиХ, није процијењена од стране овлашћених ревизора како је прописано одредбама члана 344 Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ, те иста није уписана као улог у капиталу Предузећа.

Потребно је удио у виду улога и ствари изнад 100.000,00 КМ унијети на основу процјене истих од стране овлашћеног ревизора, у складу са одредбама Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ.

6.1.6 Краткорочне обавезе

На дан 31. 12. 2022. године, краткорочне обавезе исказане

Табела број 17

Р. бр.	Опис	Износ	%
1.	Обавезе за примљене авансе	743.858,68	10,29
2.	Обавезе према добављачима	5.440.742,10	75,24
3.	Обавезе за плате и накнаде	926.506,05	12,81
4.	Обавезе за доприносе на плате и накнаде	9.089,52	0,13
5.	Обавезе за ПДВ-е	110.628,78	1,53
	УКУПНО:	7.230.825,13	100,00

Обавезе за примљене авансе су за 734,33 КМ или 0,10% мање у односу на исти датум претходне године, а чине их следећи примљени аванси:

Табела број 18

Р. бр.	О П И С	Почетно стање 1. 1. 2021.	Стање на дан 31. 12. 2021.	Стање на дан 31. 12. 2022.
1	Примљени аванси – вода домаћинства	45.661,19	46.095,01	47.992,72
2	Примљени аванси – вода привреда	5.457,66	5.927,55	3.069,18
3	Примљени аванси смеће домаћинства	22.755,96	40.010,64	37.847,83
4	Примљени аванси – смеће привреда	9.784,01	7.501,65	0,00
5	Примљени аванси – електрична енергија домаћинства	506.179,35	553.950,66	569.797,22
6	Примљени аванси електрична енергија – привреда	77.771,91	89.782,55	83.826,78
7	Примљени аванси остале услуге водовод	1.125,45	1.125,45	1.125,45
8	Примљени аванси – остале услуге електро	199,50	199,50	199,50
	Укупно:	668.935,03	744.593,01	743.858,68

Обавезе према добављачима највећим дијелом односе се на обавезе према Електропривреди РС Требиње у износу од 4.085.533,00 КМ КМ или 75,10% укупних обавеза према добављачима које су веће у односу на стање претходне године за 760.545,05 КМ или 16,25%.

Одредбама члана 29 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ прописано је да су правна лица дужна, прије састављања финансијских извјештаја, да усагласе међусобна потраживања и обавезе са правним лицима с којима су у пословном односу.

Ревизијом смо утврдили да значајан дио салда добављача није усаглашен, што није у складу са одредбама члана 29 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је, прије састављања финансијских извјештаја, извршити усаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Обавезе за плате и накнаде на дан 31. 12. 2022. године веће су за 79.884,94 КМ или 9,44% у односу на исти дан претходне године.

Увидом у списак послодаваца који нису увезали стаж запосленима, објављен од стране Фонда ПИО Републике Српске, утврдили смо да није увезан стаж за укупно девет (9) лица у 2008, 2009, 2010, 2015. и 2016. години, за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање.

Јединствени систем прикупљања и наплате доприноса обвезника у Републици Српској успостављен је 1. јануара 2010. године, од када је и надлежност за евиденцију уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање пренесена са Фонда ПИО РС на Пореску управу Републике Српске.

Предузеће је током 2022. године покренуло активности на увезивању стажа са Фондом ПИО Републике Српске али исту активност није довршило.

Потребно је интензивирати активности на отклањању проблема увезивања стажа лицима за која је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, ради омогућавања коришћења припадајућих законских права по основу уплаћеног осигурања.

Одредбама члана 27а Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ прописано је да се запошљавање у јавном предузећу врши, односно радници бирају јавним конкурсом.

Ревизијом смо утврдили да су упражњене позиције за два радна мјеста попуњаване привременим премјештајем запослених. У ревидираном, као и у претходном периоду нису планиране, нити су покретане активности за попуњу наведених упражњених радних мјеста путем јавног конкурса, како је прописано одредбама члана 27а Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је планирати и покренути активности за попуњу упражњених радних мјеста путем јавног конкурса у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених радних мјеста.

Одредбама члана 110 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ прописано је да радни однос престаје када радник испуни услове за стицање права на пензију у складу с прописима о пензијско-инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине, ако се послодавац и радник другачије не договоре.

Ревизијом смо утврдили да су најмање три радника током 2022. године испунила услове за стицање права на пензију у складу с прописима о пензијско-инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине те да им је Предузеће, након њиховог захтјева, одобрило да наставе радити до краја 2022. године. До прекида радног односа за наведена лица дошло је почетком наредне године.

Потребно је примјењивати одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ у дијелу престанка радног односа радницима, који испуњавају услове за стицање права на пензију, чији престанак ангажмана не би угрозио обављање делегираних активности Предузећа.

Потребно је анализирати оправданост и дефинисати процедуру продужавања радног односа за лица која испуњавају услове за стицање права на пензију у складу с прописима о пензијско инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине.

Обавезе за доприносе на плате и накнаде односе се на обавезе за накнаде члановима Управног одбора у износу од 4.998,39 КМ, порезе на накнаде члановима Управног одбора 555,36 и обавезе за порезе за уговоре о повременим и привременим пословима и уговорима о дјелу у износу од 3.535,77 КМ.

Трошкови по основу уговора о привременим и повременим пословима и уговора о дјелу реализовани су у износу од 438.823,24 КМ. Исплате нето накнада по уговорима у износу од 372.368,55 КМ и доприноса у износу од 33.451,36 КМ Предузеће је вршило редовно док је плаћање припадајућих пореза на доходак у износу од 33.003,33 КМ вршило са закашњењем.

Поменута кашњења нису у складу са одредбама члана 28 Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ које прописују да се припадајући порези исплаћују истог или наредног дана када се изврши исплата накнада.

Потребно је да Предузеће, приликом исплате мјесечних накнада, врши истовремено и исплату припадајућих пореза у складу са одредбама Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ у дијелу плаћања пореза.

Обавезе за ПДВ-е у износу од 110.628,78 КМ односе се на обавезу по основу више обрачунатог излазног у односу на улазни ПДВ-е за децембар 2022. године.

Одредбама члана 20 Закона о порезу на додатну вриједност прописано је да је пореска основица опорезиви износ накнаде коју обвезник прими за испоручена добра или услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са цијеном тих добара или услуга.

Влада Брчко дистрикта БиХ је 14. децембра 2022. године донијела Одлуку о одобравању Програма утрошка средстава за додјелу субвенције ЈП “Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ у висини од 150.000,00 КМ за финансирање трошкова одвоза смећа ван Брчко дистрикта БиХ. Наведена средства су пребачена са рачуна Владе Брчко дистрикта БиХ (Одјељења за комуналне послове) на рачун Предузећа 20. децембра 2022. године.

Пореском пријавом којом је обрачунат ПДВ-е за децембар 2022. године није обухваћена наведена субвенција нити је обрачунат ПДВ-е на исту како је прописано одредбама члана 20 Закона о порезу на додатну вриједност.

Потребно је обрачун и пријављивање ПДВ-а вршити на све опорезиве износе накнада у складу са одредбама Закона о порезу на додатну вриједност у дијелу пореске основице.

6.1.7 Остала пасивна временска разграничења

Остала пасивна временска разграничења износе 2.502.173,49 КМ и односе се на унапријед наплаћене одгођене приходе по основу примљених донација од Владе Брчко дистрикта БиХ, који нису доспјели за признавање у износу од 2.484.946,16 КМ и 17.227,33 КМ обрачунати остали трошкови текућег периода.

6.1.8 Ванбилансна евиденција

У ванбилансној евиденцији исказан је износ од 137.937.566,50 КМ који се односи на вриједност сталних средстава у власништву Владе Брчко дистрикта БиХ, која су дата на управљање и коришћење Предузећу.

Одредбама члана 22 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ прописано је да главна књига ванбиланских евиденција обухвата пословне догађаје који у тренутку настанка немају утицаја на промјене у билансу стања и билансу успјеха, али обезбјеђују додатне информације о коришћењу туђе имовине.

Извјештај Централне пописне комисије о извршеном попису средстава и извора средстава на дан 31. 12. 2021. године обухватио је 137.937.566,50 КМ средстава датих на коришћење Предузећу од стране Владе Брчко дистрикта БиХ.

Унутар наведених средстава на коришћењу, педесет два (52) средства у вриједности од 2.497.015,59 КМ су предата али Предузеће истим не управља, нити их користи. Евидентирање у главној књизи ванбиланских евиденција туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи није у складу са одредбама члана 22 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Вриједност сталних средстава у власништву Владе Брчко дистрикта БиХ, која су дата на управљање и коришћење Предузећу, води се по вриједности средстава која су важила на дан преузимања средстава, односно вриједност није усклађивана са евиденцијама истих средстава у билансним евиденцијама Владе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, у главној књизи ванбиланских евиденција извршити искњижавање туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи те ускладити вриједности туђих средстава, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ ради обезбјеђења додатних информација о коришћењу туђе имовине.

6.2. Биланс успјеха за период 1. 1 – 31. 12. 2022. године

6.2.1. Приходи

У Билансу успјеха исказани су укупни приходи у износу од 49.515.562,00 КМ. Структура истих дата је у сљедећем прегледу:
Табела број 19

Р. бр.	Опис	Остварено 2021.	План 2022.	Остварено 2022.	Индекс %	
					4/2	4/3
	1	2	3	4		
1.	Приходи од продаје електричне енергије	38.563.087	40.421.000	40.351.931	104,64	99,83
2.	Приходи од продаје воде и одводње отпадних вода	2.187.608	2.370.000	2.378.466	108,72	100,36
3.	Приходи од услуга прикупљања и депоновања отпада	2.431.751	2.720.000	2.490.361	102,41	91,56
4.	Приходи од осталих услуга које обавља РЈ Електродистрибуција	643.193	715.000	703.993	109,45	98,46
5.	Приходи од осталих услуга које обавља РЈ Водовод и канализација	786.313	853.000	828.275	105,34	97,10
6.	Приходи од ост. услуга које обавља РЈ Чистоћа	1.521.617	1.710.000	1.730.778	113,75	101,22
7.	Приходи од затезних камата по судским пресудама	2.695	5.000	207.035	7.682,19	4.140,70
8.	Приходи од затезних камата	227.565	250.000	184.762	81,19	73,90
9.	Остали финансијски приходи	25.652	5.000	890	3,47	17,80
10.	Приходи од напл. индиректно отписаних потраживања	275.471	220.000	239.636	86,99	108,93
11.	Приходи од укидања резервисања по осн. примљених грантова		285.000			
12.	Примици из грантова	795.383	1.245.000	383.560	48,22	30,81
13.	Остали пословни приходи	15.365	70.000	15.875	103,32	22,68
УКУПНО :		47.475.700	50.869.000	49.515.562	104,30	97,34

Пословни приходи у 2022. години остварени су у износу од 48.499.679,00 КМ и већи су у односу на остварење у претходном периоду за 2.350.745,00 КМ или 5,09%, а највећим дијелом се односе на повећање прихода од продаје електричне енергије који су повећани за 1.788.844,00 КМ или 4,64% у односу на претходну годину. Повећање прихода од продаје електричне енергије је узроковано повећањем количине испоручене електричне енергије купцима као и повећање цијене електричне енергије крајњим корисницима. Остварење у 2022. години је мање за 359.321,00 КМ или 0,74% у односу на планирану вриједност пословних прихода.

Финансијски приходи су у 2022. години остварени у износу од 392.687,00 КМ и већи су за 136.775,00 КМ или 53,45% у односу на претходну годину, а за 132.687,00 КМ или 51,03% у односу на планирани износ.

Остали приходи остварени у износу од 623.196,00 КМ односе се на: примитке по основу примљеног гранта Владе Брчко дистрикта БиХ у износу од 383.560,00 КМ и приходе од наплате отписаних потраживања у износу од 239.636,00 КМ. Остварење у текућој години је мање за 447.658,00 КМ или 41,80% у односу на претходну годину, а за 1.126.804,00 КМ или 64,39% у односу на планиране вриједности.

6.2.2. Расходи

У Билансу успјеха за 2022. годину расходи су исказани у укупном износу од 49.130.289,00 КМ.

Табела број 20

Конто	Опис	Остварено 2021. г.	Остварено 2022. г.	Индекс
				3/2
0	1	2	3	4
501	Набавна вриједност продате робе	29.781.741	30.923.067	1,04
	Набавна вриједност продате робе	29.781.741	30.923.067	1,04
512	Трошкови материјала	1.063.338	1.071.141	1,01
513	Трошкови горива и енергије	1.047.083	1.344.740	1,28
515	Трошкови резервних дијелова и ситног инвентара	74.649	156.178	2,09
	Материјални трошкови	2.185.070	2.572.059	1,18
520,521	Трошкови плата и накнада	8.837.125	10.116.143	1,14
523	Трошкови амортизације	4.410	12.159	2,76
524	Награде, отпремнине и помоћи	813.146	627.532	0,77
527	Накнаде члановима УО	55.753	66.645	1,20
529	Остали лични расходи (ПиПП)	347.160	438.823	1,26
	Трошкови плата, накнада и осталих примања	10.057.594	11.261.302	1,12
530	Трошкови услуга на изради учинака	60.800	212.192	3,49
531	Трошкови транспортних услуга	70		
532	Трошкови одржавања	474.722	647.690	1,36
533	Трошкови закупа	7.880	6.143	0,78
534, 535	Трошкови рекламе и пропаганде	51.631	30.098	0,58

539	Трошкови осталих услуга	158.454	135.538	0,86
	Трошкови производних услуга	753.557	1.031.661	1,37
540	Трошкови амортизације	1.565.347	1.750.244	1,12
	Трошкови амортизације	1.565.347	1.750.244	1,12
550	Трошкови непроизводних услуга	126.694	71.784	0,57
551	Трошкови репрезентације	13.028	11.788	0,90
552	Трошкови премија осигурања	78.283	97.987	1,25
553	Трошкови платног промета	50.731	43.401	0,86
554	Трошкови ПТТ услуга	73.604	58.430	0,79
559	Остали нематеријални трошкови	92.850	65.235	0,70
55-555	Нематеријални трошкови	435.190	348.625	0,80
555,556	Трошкови пореза и доприноса	143.953	152.346	1,06
	Пословни расходи	44.922.452	48.039.304	1,07
56	Финансијски расходи	58.150	20.141	0,35
57	Остали расходи	1.126.073	1.070.844	0,95
	УКУПНИ РАСХОДИ	46.106.675	49.130.289	1,07

Набавна вриједност продате робе (електричне енергије) текуће године је већа за 1.141.326,00 КМ или 3,83% у односу на претходну годину из разлога повећања улазне цијене. У структури пословних расхода текуће године наведени трошкови чине 64,37%. Губици набављене електричне енергије су износили 9,78% или 3.023.570,00 КМ и смањени су у односу на прошлу годину када су износили 10,90% или 3.245.118,00 КМ.

Материјални трошкови су остварени за 386.989 КМ или 17,71% више у односу на претходну годину из разлога повећања цијена горива, водоводног, електро и грађевинског материјала, резервних дијелова и ситног инвентара.

Трошкови бруто плата и накнада су већи за 1.203.708,00 КМ или 11,97% у односу на претходну годину усљед повећања коефицијента за 0,50% на све систематизоване позиције који се примјењује од 3. марта 2022. године. Наведени трошкови чине 23,44% пословних расхода Предузећа у 2022. години.

Одредбама члана 13 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ прописани су разлози за увећање основице нето плата. Као разлози су наведени неопходност посебног ангажмана за остваривање планираних резултата, када је ријеч о руководећим радницима, а код осталих радника уколико се сматра дефицитарним кадром посебно значајним за несметано функционисање Предузећа. Увећање основице нето плате се креће од 10 до 30%, те не може трајати дужи од шест (6) мјесеци.

Правилником није прецизно дефинисана процедура и мјерљиви критерији обрачуна приликом увећања основице нето плате.

Током 2022. године Предузеће је донијело одлуке о увећању плата за најмање 154 запослена, те је код деветнаест (19) донесених одлука увећање износило 10%, код једне (1) одлуке је гласило на 15% увећања, док се тридесет (30) одлука односило на 20% увећања плата. Периоди трајања увећања плата били су од један (1) код четрдесет осам (48) до три (3) мјесеца код двије (2) одлуке.

Као разлог доношења одлука наведено је правовремено обављање повјерених послова, изузетно залагање у извршавању радних задатака, као и повећање обима посла. Трајање увећања плата код најмање три радника било је седам (7) мјесеци. Разлози за увећање основице нето плате те периоди трајања преко шест (6) мјесеци

нису у складу са одредбама члана 13 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је одлуке о увећању основице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога, периода и износа за увећање основице нето плате.

Потребно је подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјериљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана радника.

Одредбама члана 54 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ предвиђена је могућност прерасподјеле радног времена у случајевима када то захтијева природа посла. С тим у вези, ради рационализације трошкова, пуно радно вријеме се може прерасподијелити тако да у току једног периода траје краће, а током другог периода дуже од пуног радног времена, те да се такво радно вријеме не сматра прековременим радом.

У ревидираном периоду остварено је 33.089 прековремених сати, те је обрачуната увећана плата у износу од 257.031,55 КМ што представља увећање у односу на претходну годину од 1.673 прековремена сата те 46.458,85 КМ или 22,06% повећање износа обрачунате увећане плате. Наведени прековремени рад као увећање основне плате је, у складу с чланом 10 Правилника о платама и другим примањима запослених ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ, увећан за 30% у односу на редован рад у радном времену.

Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.

Потребно је испитати и анализирати узроке пораста остварених прековремених сати те предузети адекватне мјере за заустављање наведеног тренда.

Предузеће је у ревидираном периоду остварило трошкове по основу закључених уговора о привременим и повременим пословима са осамдесет (80) лица у износу од 383.082,60 КМ и већи су у односу на претходну годину за 74.425,04 КМ или 24,11% док су издаци по основу закључених уговора о дјелу са дванаест (12) лица износили 55.740,64 КМ и већи су у односу на 2021. годину за 17.238,52 КМ или 44,77%.

Одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ прописано је да се може закључити уговор о привременим и повременим пословима ако су послови по својој природи такви да не трају дуже од деведесет (90) дана у једној календарској години и да не представљају послове за које се закључује уговор о раду.

Одредбама члана 117 Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ утврђено је десет (10) врста послова за које се закључују уговори о привременим и повременим пословима.

У ревидираном периоду су закључивани уговори о обављању привремених и повремених послова који су трајали дуже од деведесет (90) дана, што није у складу са одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица.

Трошкови производних услуга остварени су у износу од 1.031.660,00 КМ и већи су у односу на исти период прошле године за 278.102,00 КМ или 36,90%. Раст је најзначајнији на позицијама трошкови услуга на изради учинака за 151.392,00 КМ и трошкови одржавања за 172.968,00 КМ.

Чланом 1 Одлуке о усвајању предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП “Комунално Брчко“, број: 01-02-150/17 коју је донијела Скупштина Брчко дистрикта БиХ, 7. јуна 2017. године усвојена је мјера израде нове организације Предузећа, те израда програма превременог пензионисања радника у року од шездесет (60) дана од дана доношења Одлуке.

Добављач, с којим је закључен уговор о јавној набавци услуга након спроведеног поступка јавне набавке, 6. августа 2021. године испоставио је фактуру на износ од 58.494,15 КМ за извршене услуге израде нове систематизације, о чему је сачињена и Потврда о извршењу истих те извршена исплата фактурисаног износа.

Током 2022. године Управни одбор Предузећа је на сједницама разматрао питања везана за нову систематизацију, али иста није усвојена.

Ревизијом смо утврдили да још увијек није завршена израда нове организације Предузећа нити је израђен програм превременог пензионисања радника, што није у складу са одредбама члана 1 Одлуке о усвајању предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП “Комунално Брчко“, донесене од стране законодавног органа и оснивача Предузећа.

Потребно је израдити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.

Потребно је да се Предузеће приликом управљања јавним финансијским средствима и јавном имовином придржава принципа економичности и ефикасности.

Трошкови амортизације текуће године већи су за 184.897,00 КМ или 11,81% у односу на претходну годину усљед стављања набављених сталних средстава у употребу. Обрачун амортизације за 2022. годину односи се на патенте 16.604,66 КМ, остала нематеријална средства 204.597,22 КМ, грађевинске објекте 232.903,36 КМ и постројења и опрему 1.296.138,87 КМ.

Нематеријални трошкови остварени су у износу од 86.565,00 КМ или 19,89% мање од остварења у претходној години. Пад нематеријалних трошкова забиљежен је код трошкова непроизводних услуга, репрезентације, платног промета, ПТТ услуга и осталих нематеријалних услуга док је раст забиљежен код услуга осигурања усљед закључивања уговора са новом осигуравајућом кућом.

Трошкови пореза и доприноса повећани су за 8.393,00 КМ или 5,83% у односу на 2021. годину.

Финансијски расходи су мањи за 38.009,00 КМ или 65,36% у односу на прошлу годину, а највеће смањење је забиљежено код камате по револвинг кредитима у износу од 37.186,80 КМ.

Остали расходи смањени су за 55.229,00 КМ или 4,90% у односу на претходну годину. Структуру расхода чине: расходи по другим основима 410.449,70 КМ, трошкови судског поступка по пресудама 90.034,22 КМ, отпис залиха материјала и резервних дијелова 54.058,39 КМ, накнада штете по споразумима 53.958,79 КМ, накнада штете по пресуди 49.567,90 КМ и остало у износу од 24.476,26 КМ.

6.3. Извјештај о токовима готовине за период од 1. 1. до 31. 12. 2022. године

Параграфом 16 Међународног рачуноводственог стандарда 7- Извјештај о токовима готовине дефинисано је да у одливе готовине из инвестиционе активности спадају исплате за набавку некретнина, постројења и опреме, нематеријалне и друге имовине.

Предузеће је у склопу сета финансијских извјештаја у текућој као и у претходним годинама прилагало извјештај о токовима готовине за текућу и претходне године.

Увидом у Извјештај о токовима готовине за период од 1. 1. до 31. 12. 2022. године уочили смо да нису забиљежени одливи готовине из улагачке активности иако је Предузеће вршило набавке и исплате за постројења и опрему и нематеријалну имовину те је исте евидентирало у дијелу одлива из пословних активности. Евидентирање одлива готовине из улагачке активности у одливе из пословне активности иако су вршене набавке и исплате за постројења и опрему присутно је и у извјештајима о токовима готовине Предузећа и у претходним годинама што није у складу са одредбама параграфа 16 Међународног рачуноводственог стандарда 7 - Извјештај о токовима готовине.

Потребно је приликом састављања извјештаја о токовима готовине придржавати се одредаба Међународног рачуноводственог стандарда 7 Извјештај о токовима готовине у дијелу објављивања одлива готовине.

7 Јавне набавке

Планиране и остварене јавне набавке у току 2022. године представљене су у табели:

Табела број 21

Ред. број	Врста поступка	Планирани поступци		Реализовани поступци	
		Број	Вриједност	Број	Вриједност
1	Директни	109	463.200,00	132	283.868,92
2	Анекс II дио В	5	182.000,00	5	132.000,00
3	Конкурентски	58	969.000,00	29	355.424,47
4	Конкурентски – оквирни	12	292.000,00	4	153.922,50
5	Отворени	44	7.680.100,00	21	1.631.172,47
6	Отворени – оквирни	27	4.353.000,00	28	2.935.633,64
7	Изузеће	9	34.552.000,00	8	49.487.335,72
УКУПНО		264	48.491.300,00	227	54.979.357,72

План набавки за 2022. годину усвојен је у фебруару 2022. године, те је током 2022. године извршено осам (8) измјена и допуна, док је током претходне двије године извршено, такође, по осам (8) измјена годишњих планова набавки Предузећа.

Учестале измјене Плана набавки, који представља основ од кога су зависне остале фазе набавке, отежавају управљање, спровођење и контролу поступака јавне набавке.

Потребно је анализирати извршење годишњег и узроке измјена плана јавних набавки ради прецизнијег и поузданијег планирања јавних набавки у будућем периоду.

Законом о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама усвојеним од стране Парламентарне скупштине БиХ, дошло је до измјена код поступака јавних набавки у дијелу рокова доношења и мјеста објављивања планова набавки, претходне провјере тржишта, вриједносне границе директног споразума као и код услуга из Анекса II.

Рок за доношење и објављивање плана набавке, члан 17 Закона, промијењен је са шездесет (60) дана од дана усвајања буџета на тридесет (30) док је истим чланом предвиђено објављивање на порталу јавних набавки умјесто, као до сада, на сопственој веб-страници.

Одредбама члана 14а Закона прописана је обавеза претходне провјере тржишта што прије није било дефинисано.

Код директног споразума, одредбама члана 87 Закона, дошло је до измјене у дијелу да укупна вриједност истоврсних набавки на годишњем нивоу није већа од 10.000,00 КМ што је прије измјене било на нивоу од 6.000,00 КМ.

Анекс II је претрпио измјене у дијелу измјене услуга које спадају у овај дио као и укидање дијелова: дио А, дио В и дио С.

Актуелним Правилником о поступку набавке робе, услуга и радова у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ од 31. јануара 2017. године прописан је рок за доношење плана набавки од шездесет (60) дана од дана усвајања буџета те објављивање истог на веб-страници Предузећа. Обавеза претходне провјере тржишта није прописана, вриједносна граница код директног споразума прописана је у износу од 6.000,00 КМ док су услуге везане за Анекс II дефинисане по дијеловима који су измјенама укинута. Наведене одредбе Правилника о поступку набавке робе, услуга и радова у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ нису у складу са одредбама чланова 17, 14а и 87 Закона о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама у дијелу доношења и објављивања планова набавки, претходне провјере тржишта, износа вриједности директног споразума и услуга из Анекса II.

Потребно је извршити усклађивање Правилника о поступку набавке робе, услуга и радова у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ са Законом о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама у дијелу рокова доношења и објављивања планова набавки, претходне провјере тржишта, износа вриједности директног споразума и услуга из Анекса II.

8 Попис средстава

Чланом 26 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ прописано је да је Предузеће на крају сваке године обавезно да изврши попис и усклади стварно стање целокупне имовине, обавеза и потраживања.

Одредбама члана 8 Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ прописан је рок за достављање извјештаја о извршеном попису најкасније до 30. јануара текуће године за претходну годину.

Одлуком о годишњем попису директора Предузећа од 13. децембра 2022. године и измјеном Одлуке од 25. јануара 2023. године именована је Централна комисија за попис на дан 31. 12. 2022. године.

Ревизијом смо утврдили да Извјештај није потпун, јер у исти нису укључене, односно нису пописане дате и примљене гаранције по основу уговора о јавним набавкама, што није у складу са одредбама члана 26 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Централна пописна комисија Предузећа је 10. фебруара 2023. године сачинила Извјештај о извршеном редовном годишњем попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. 12. 2022. године, односно након рока прописаног одредбама члана 8 Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу пописа гаранција.

Потребно је извјештај о извршеном попису сачинити и доставити у року који је прописан одредбама Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем у ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

9. КОМЕНТАР

Предузећу је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја за 2022. годину, број: 03-13-313/23, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије. У остављеном року од петнаест (15) дана, Предузеће се није изјаснило, те стога достављени Нацрт представља коначан Извјештај.

Тим за ревизију:

Милан Милашиновић, дипл. ек.

Татјана Павловић-Клашнић, дипл. пр.